

Bilag 2.

Udvalgets Bemærkninger til Lovforslaget.

Ved Indførelsen af dansk Formueret i Sønderjylland gør der sig forskellige modstaaende, men hver for sig berettigede Hensyn og Interesser gældende. Paa den ene Side er det af flere Grunde — derunder Hensynet til de danske Dommere og øvrige Embedsmænd — ønskeligt, at dansk Ret indføres saa hurtigt som muligt. Paa den anden Side gør Hensynet til alle dem, der har levet under den hidtidige Retstilstand og indstillet deres Forhold efter denne, sig stærkt gældende og det i dobbelt Retning. Før det første er det ønskeligt, at der gives Befolkningen, der er bleven fortløbig med den hidtidige Ret, en vis *Overgangsfrist*, saaledes at den faar Lejlighed til at gøre sig bekendt med den danske Ret og indrette sig efter denne. Men dernæst maa der ved den danske Rets Indførelse drages Omsorg for, at de under den hidtidige Retstilstand erhvervede Rettigheder ikke krænkes. Det sidste Hensyn fører imidlertid videre, nemlig til, at de saaledes stiftede Rettigheder, ogsaa efter at dansk Ret er traadt i Kraft, i vidt Omfang vedblivende maa bedømmes efter den hidtidige Ret. De herhenhørende Regler indeholdes i Forslagets Afsnit II, medens Afsnit I indeholder Bestemmelserne om Tidspunktet for den danske Rets Ikrafttræden.

Ved Udarbejdelsen af Lovforslaget har Udvalget ikke ensidigt lagt et enkelt Synspunkt til Grund, men har saa vidt muligt søgt at forene de modstaaende Interesser. Ved Forslagets § 1 er der hjemlet en Overgangstid, i hvilken den hidtidige Formueret i det væsentlige vedbliver at gælde, saaledes at Befolkningen i god Tid kan indrette sine Forhold efter den nye Retstilstand. Hensynet til de praktiske Vanskeligheder for de danske Dommere og andre Embedsmænd ved i denne Periode at arbejde under de hidtidige, dem ret ukendte Regler har man samtidig søgt at varetage dels ved den nærmere Fastsættelse af Overgangstidens Længde og dels ved at lade visse Dele af dansk Formueret træde i Kraft allerede fra Indlemmelsen, hvor dette kunde ske uden at træde berettigede Interesser for nær, se Forslagets §§ 3—9. Omvendt har man fundet det nødvendigt at opretholde en-

kelte Dele af den hidtidige Ret ud over det Tidspunkt, som er fastsat for dansk Rets almindelige Ikrafttræden, se Forslagets §§ 10—14.

Ogsaa ved Udformningen af *Overgangsbestemmelserne* har Udvalget taget begge de nævnte Hensyn i Betragtning. Som almindelig Regel fastslaar Forslagets § 15 med Hensyn til de bestaaende Rettigheder, at disse ogsaa efter dansk Rets Ikrafttræden skal bedømmes efter den hidtidige Ret. Hvis dette Synspunkt gennemførtes som en ganske undtagelsesfri Regel, vilde man imidlertid, da Rettigheder, saavel tinglige som obligatoriske, ofte er langvarige, paa adskillige Livsomraader komme til at slæbe de hidtidige Retsregler med i en meget lang Fremtid og derved skabe en navnlig for Retsanvendelsen ret uheldig Dobbeltthed i Retstilstanden. Man har derfor ved Forslagets §§ 16—23 gjort Undtagelse fra Hovedreglen i en Række Tilfælde, hvor paa den ene Side Retsforholdene gennemsnitlig er af ret langvarig Karakter, og paa den anden Side Anvendelsen af dansk Ret ogsaa paa de ældre Forhold ikke gaar berettigede Interesser for nær. I sidstnævnte Henseende skal navnlig fremhæves dels, at det gennemgaaende drejer sig om Forhold, hvor Forskellen mellem den hidtidige Ret og dansk Ret ikke er særlig stor, og dels, at man i adskillige vigtige Tilfælde har indrømmet de paagældende en vis Valgfrihed, saaledes at de selv er Herre over, om de vil fortsætte det ældre Forhold under de nye Retsregler, eller om de foretrækker at opløse Forholdet og eventuelt stifte et nyt Forhold, der er afpasset efter dansk Rets Regler, jfr. Forslagets §§ 20 og 21, ligesom man med Hensyn til Selskaber og Foreninger har draget Omsorg for at sikre Mindretallets Ret til at modsætte sig en Ændring af Retsforholdet, jfr. Forslagets § 23.

Med Hensyn til Forslagets enkelte Bestemmelser skal endnu bemærkes:

Til § 1.

Lovforslaget angaar kun den *private Formueret*. Det finder derfor ikke Anvendelse paa personretlige, familieretlige,